

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районының
«Аксубай шәһәр тибындагы поселогы» Башкарма комитеты

КАРАР

2019 елның 02.12.

№ 22

«2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә мәдәниятне үстерү» муниципаль программасы турында» 2015 елның 9 ноябрәндәге 69 нче номерлы Аксубай муниципаль районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты карарына үзгәрешләр кертү хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Мәдәният турында» 1998 елның 3 июлендәге 1705 нче номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының «Аксубай шәһәр тибындагы поселогы» Уставына, Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе Башкарма комитетының «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә мәдәниятне үстерү» муниципаль программасы турында» 2019 елның 9 ноябрәндәге 69нче номерлы карарына, кушымта итеп бирелә торган редакциядә «2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә мәдәниятне үстерү» муниципаль программасын бәян итеп, үзгәрешләр кертәргә.

2. Әлеге карарны хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Аксубай муниципаль районы сайтында <http://aksubayevo.tatar.ru> урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе
башкарма комитеты житәкчесе

А. С. Большаков

«2016-2024 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә мәдәниятне үстерү»

муниципаль программасы

Программа паспорты

Программаның исеме	«2016-2024 елларга Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә мәдәниятне үстерү.»
Программа эшләү өчен нигез	Программа РФ Конституциясе, ТР Конституциясе, федераль законнар, ТР законнары, Муниципаль берәмлек уставы, норматив хокукый актлар нигезендә эшлэнгән
Муниципаль заказчы - программаның координаторы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты
программасын төп эшләүчеләр программасын	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты
Программаның максатлары	Аксубай районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе халкының мәдәният, сәнгать һәм кинематография өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндрерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният, кинематография учреждениеләрененң жәлеп итүчәнлеген күтәрү жирлек халкы һәм кунаклары өчен. Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә яшәүче гражданның тормыш дәрәжәсен һәм тынычлыгын, экстремизм һәм терроризмга каршы тору нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен, Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә аларның күренешләрен профилактикалау һәм кисәтү дәрәжәсен күтәрү.
Программаның бурычлары	1. Жәмгыять үсешенен мөһим ресурсы буларак, алар тарафыннан социаль-мәдәни функцияләренә гәмәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү; 2. Милли музыкаль традицияләренә саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү; 3. Милләтара һәм динара татулыкны ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; халкының террористик һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә каршы түзеп тормавы атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру

Тормышка ашыру сроклары	2016-2024 ел.
Ярдәмче	- «2016-2024 елларга музей эше үсеше»; - «2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сэнгатъне үстерү»; - «2016-2024 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау»
Программаны финанслау күләме	2016-2024 елларга исәплэнгән Программаны финанслау күләме, шул исәптән, мең сум тәшкит итә: 2016 ел 356,0 мең сум 2017 ел 363,0 мең сум 2018 ел-370,2 мең сум 2019 ел-377,6 мең сум 2020 ел 595,0 мең сум 2021 ел 597,0 мең сум 2022 ел 620,0 мең сум 2023 ел 643,0 мең сум 2024 ел 665,0 мең сум Искәрмә: программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм бюджетлар формалаштыруны исәпкә алып, ел саен төзәтмәләр кертергә тиеш, чараларны финанслашуга федераль һәм республика бюджетларыннан акча бүлеп бирү, шулай ук тиешле елга планлаштырылган чараларны финанслашуга федераль һәм республика бюджетларыннан акча бүлеп бирү турында карар кабул ителде.
Программаның максатларын һәм бурычларын тормышка ашыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре (нәтижеләрне бәяләү индикаторлары) һәм аның бюджет нәтижелелеге күрсәткечләре	Программа чараларын гамәлгә ашыру 2024 елга кадәр арттырырга мөмкинлек бирәчәк: сак-янгын куркынычсызлык системалары белән жиһазландырылган музейларның өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларының гомуми санына карата актив рәвештә жәлеп ителгән чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга йөрү өлеше 33 процентка кадәр; хисап чорына кадәр гражданнарның социаль якланмаган төркемнәре һәм мөмкинлекләре чиклэнгән затларның музейларга йөрүләре саны 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга 93 процентка кадәр мөнәсәбәтләре; төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; массакуләм һәм мэдәни-массакуләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; клуб формированиеләрен арттыру художественной самодеятельности и количества участников в них; жирлек халыкларының этномэдәни үзенчөлөгөн

	саклап калуга юнелдерелгэн мэдэни акциялэр һәм программалар саны 5 чарага кадэр дүүлэт органнары, мэдэни-агарту учреждениелэре, милли-мэдэни берләшмэлэр, шулай ук аерым гражданнар белән 2 проектка кадэр уртак проектлар саны; 1 авыл жирлегендә «Сабантуй» татар халык бэйрәме үткәрү саны; терроризм һәм экстремистлык күренешләренен барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә толерантлык, башка мэдэниятлэргә карата хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати кинлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Программа үтәлешен контрольдә тотуны оештыру системасы	Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе советы; Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе Башкарма комитеты.

Программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристикасы, шул исәптән ул аларны хәл итүгә юнелдерелгән проблемалар.

Хәзерге вакытта Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә 5 муниципаль мэдэният һәм сәнгать учреждениесе эшли. Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе мэдэният объектларының гомуми чөлтәре 1 музейдан, 2 һәркем файдалана алырлык китапханәдән, 2 мэдэни-ял итү тибындагы учреждениедән гыйбарәт. Аксубай муниципаль районында мэдэният һәм сәнгать өлкәсенә ярдәм итүгә 2014 елда жирлек бюджетыннан 310,2 мең сум акча бүлеп бирелгән. Тармакта эшләнүчеләр саны 3 кешедән артып киткән. Шул исәптән матди-техник базаны үстерүгә, тармак объектларын төзүгә һәм реконструкциялүгә, мэдэният учреждениеләре жиһазларын комплекслы мәгълүматлаштыру һәм модернизациялүгә зур акчалар тотыла.

Социологик тикшеренүләрдән күренгәнчә, мэдэният учреждениеләренен гамәлдәге чөлтәре халыкның ихтыяжларын тулысынча канәгатьләндерми. Халык бәяләвендә тәмин ителешнең житәрлек дәрәжәдә тәмин ителмәве беренче чиратта түбәндәге проблемалар белән бәйле:

мэдэният объектларын урнаштыруның тигезсезлеге, гамәлдәге учреждениеләрнең чагыштырмача югары «үтемлек чиген» саклап калу;

мэдэният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләр күләме һәм төрләре гражданнарның сорауларына, теләкләренә һәм көтүләренә тулысынча туры килми;

мэдэният учреждениеләрен ял һәм иҗат эшчәнлегә, Мәгариф һәм үзара белем бирү, чаралар үткәрү, һәм хезмәтләр берләшмәләре эшчәнлегә өчен заманча югары технологияле жиһазлар белән тәмин итмәү, шулай ук мэдэният учреждениеләренен халыкның төрле категорияләре өчен, шул исәптән аз хәрәкәтләнә торган һәм тормыш эшчәнлегенә башка чиклүүләре белән тәмин итү чаралары белән житәрлек дәрәжәдә тәмин ителмәгән;

сәнгатьнең төрле жанрларында (музыка, театр) фестиваль һәм башка программаларны (музыка, театр), концерт-филармония һәм күргәзмә эшчәнлегендә уздыру, концерт һәм башка сәнгать коллективлары өчен база сыйфатында файдалану өчен югары дәрәжәдәге заманча комплекслар кытлыгы

Мәдәният өлкәсендәге проблемаларны хәл итү механизмы.

Эчтәлеге проблема	Җиңү механизмы
Мәдәни-ял итү тәкъдимнәре гражданның сораулары диапазонын капلامый	Мәдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендә эшнең яңа формаларын һәм методларын кертү
Мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасының җитәрлек дәрәжәдә үсмәве	Матди-техник базаны ныгыту һәм тармакны мәгълүматлаштыру, җиһазларны модернизацияләү, бюджеттан тыш чараларны, дәүләтнеке булмаган структураларны җәлеп итү
Мәдәният учреждениеләренең инвалидлар, тормыш эшчәнлегә чикләнган затлар өчен җитәрлек дәрәжәдә уңайлы булмавы	Мәдәният учреждениеләрен махсус техника белән тәэмин итү, мәдәният учреждениеләрен инвалидлар һәм аз хәрәкәтләнүче башка гражданны өчен уңайлы итү, дистанцион хезмәт күрсәтүне үстерү
Инновацион мәдәни проектларны эшләү һәм гамәлгә кертү зарурилыгы	Инновацион проектларга, иҗади остаханәләргә грант ярдәме күрсәтү

Программа максатларына ирешүгә аларның йогынтысын минимальләштерү максаты белән хәвеф-хәтәрләргә жайга салу һәм идарә итү чаралары

Программаны тормышка ашырганда хәвеф-хәтәрләргә Анализ ясауны муниципаль заказчы - программаның координаторы – Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе Башкарма комитеты башкара.

Иң җитди рискларга ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның финанс һәм административ рискларын кертүгә мөмкин. Финанс риски программа буенча кабул ителгән финанс йөкләмәләрен тулысынча үтәмәүдән гыйбарәт. Финанс риски чикләү ысулы булып программа чараларының финанс күрсәткечләренә һәм күрсәткечләргә ирешелгән нәтиҗәләргә карап ел саен корректировка тора. Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджетыннан Программа чараларын финанслау куркынычын минимальләштерү мәдәният, социаль партнерлык өлкәсендә инновацион проектларның инвестицион җәлеп итүчәнлегә механизмнарын формалаштыру юлы белән тормышка ашырыла. Административ риск ярдәмче программаларның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә китерергә мөмкин булган программа белән нәтиҗәсез идарә итүгә бәйле. Административ рискны чикләү ысуллары булып тора:

программа чараларының үтәлешен тикшереп тору һәм Программаны тормышка ашыру белән идарә итү механизмын камилләштерү;

программаны тормышка ашыруның еллык планнарын формалаштыру;

программаның күрсәткечләрен (индикаторларын) үтәү мониторингы;

программаны гамәлгә ашыру барышы турында халыкка мәгълүмат бирү һәм мәгълүматларны ачык бастырып чыгару.

Хәвеф - хәтәрләр белән идарә итү буенча чаралар күрү программаны тормышка ашыру

мониторингы һәм аның нәтижелелеген бәяләү нигезендә программаның координатор-муниципаль заказчы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаның төп максатлары, бурычлары, ахыргы нәтижеләрен һәм аны тормышка ашыру срокларын тасвирлау

Программаның максатлары 2014 - 2024 елларга «Татарстан Республикасы мәдәниятен үстерү» республика программасы белән билгеләнгән Татарстан Республикасы Дәүләт мәдәни сәясәте өстенлекләренә нигезләнә.

Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсен социаль-икътисадый үстерү максатларында мәдәният һәм сәнгать өлкәсен тотрыклы үстерү өчен кирәкле шартлар тудыру белән беррәттән, әлеге программаның стратегик максаты булып Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе халкының мәдәният, сәнгать өлкәсендә агымдагы ихтыяжларын канәгатьләндерү һәм яңа ихтыяжларын формалаштыру, мәдәният, сәнгать учреждениеләренә жәлеп итүчәнлеген арттыру тора. Әлеге максатка ирешү өчен системалы характерда булган кайбер мәсьәләләренә, шул исәптән, хәл итәргә кирәк:

жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, аларның социаль-мәдәни функцияләрен гамәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү;

милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү;

Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә халык сәнгәтен саклау, өйрәнү һәм үстерү;

Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә урнашкан мәдәни мирас объектларының сакланышын һәм нәтижелә кулланылышын тәмин итү;

төбәкара һәм милләтара мәдәни хезмәттәшлекне үстерү өчен шартлар тудыру

Программа үзенчәлекле бурычлары тиешле ярдәмче программаларда чагылдырылган программа чараларын гамәлгә ашыруның муниципаль дәрәжәсен күздә тоту.

«2016 - 2024 елларга музей эшен үстерү» ярдәмче программасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе музей фондын саклау, өйрәнү һәм популярлаштыруга, шулай ук жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, социаль-мәдәни функцияләренә гамәлгә ашыру өчен уңайлы шартлар тудыру максатларында музейларны комплекслы үстерүгә юнәлдерелгән.

«2016-2024 елларга концерт оешмаларын һәм башкарма сәнгатьне үстерү» подпрограммасы милли музыкаль традицияләрен саклау һәм үстерү, заманча музыка сәнгәтен үстерү максатын куя. Жирлекнең муниципаль концерт оешмалары чөптәренә бүгенге торышын, концерт учреждениеләренә 2024 елга кадәр үсеш перспективаларын чагылдыра.

«Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» ярдәмче программасы терроризм һәм экстремистлык күренешләренә барлык фактларына карата түзеп тормауны, Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә толерантлык идеяләре, башка культураларга карата хөрмәт тәрбияләү һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек формалаштыруны камилләштерә;

Программаны гамәлгә ашыру срогы - 2016-2024 еллар.

Программаны ресурслар белән тәмин итү нигезләү

Программаны гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәмин итү законнарда билгеләнгән тәртиптә бирелә торган федераль бюджет, Республика акчаларыннан файдалануны күздә тоту. шулай ук

Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджеты акчалары исәбеннән тотыла.

Программаны финанслауның гомуми күләме мең сум тәшкил итә. шул исәптән:

2016 ел-4 мең сум

2017 ел 4,08 мең сум

2018 ел 4,16 мең сум

2019 ел 4,24 мең сум

2020 ел-2,0 мең сум

2021 ел 2,0 мең сум

2022 ел-2,0 мең сум

2023 ел 3,0 мең сум

2024 ел 4,0 мең сум

Программаны тормышка ашыруны ресурслар белән тәэмин итү фаразланган характерга ия һәм, тиешле бюджетлар мөмкинлекләрен исәпкә алып, ел саен корректировкаланырга тиеш.

Программаны тормышка ашыру механизмы.

Программа чараларын тормышка ашыру барышында муниципаль заказчы-координатор төп башкаручыларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итә, чараларны тормышка ашыру барышын һәм турыдан-туры башкаручыларның акчаларын нәтижәле файдалануны контрольдә тотат. Программа чараларын тормышка ашыру программа заказчысы тарафыннан Программа чараларын башкаручылар белән төзелә торган муниципаль контрактлар нигезендә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары нигезендә катгый рәвештә гамәлгә ашырыла.

Программаның социаль-икътисады нәтижәләгән бәяләү.

Мәдәниятнең фундаменталь үзенчәлеге шунда ки, мәдәният эшчәнлегенә мөһим нәтижәләре вакыт буенча билгеләнгән Социаль эффектта чагылыш таба һәм интеллектуаль потенциалны арттыруда, шәхесләрнең кыйммәтле ориентирларын һәм үз-үзләрен тоту нормаларын үзгәртүдә чагыла.

Программада мәдәни эшчәнлекнең агымдагы нәтижәләрен генә тасвирлый торган индикаторлар системасын һәм цифрлы күрсәткечләрне куллану күздә тотыла. Шул ук вакытта конкрет Подпрограммада үзләрен нәтижәлек күрсәткечләре булырга мөмкин. Программаны һәм аның ярдәмче программаларын гамәлгә ашыруның нәтижәләгән бәяләү Программаның муниципаль заказчы - координаторы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Программаны тормышка ашыруның төп социаль-икътисади нәтижәсе Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе гражданның тормышында мәдәниятнең социаль ролен күтәрүдә һәм, димәк, Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә яшәү сыйфатын күтәрүдә, мәдәният өлкәсендә модернизация курсы тормышка ашыру өчен уңай жәмәгать мохите булдыруда чагыла. Бу эффект аерым алганда чагылыш табачак:

Аксубай районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә яшәүче халыкларның үзенчәлеге белән бергә бөтенлекне саклап калырга ярдәм итә торган мәдәни кичлекнең бердәмлеген ныгытуда; ижади эшчәнлек өчен уңай шартлар тудыру, халыкка тәкъдим ителә торган мәдәният һәм сәнгать өлкәсендәгә мәдәни байлыкларның һәм мәгълүматларның төрлелеге һәм һәркем өчен мөмкин булуы өчен уңайлы шартлар тудыру;

мәдәниятне икътисады үстерү процессларын активлаштыруда һәм тармакка жәлеп ителә торган дүрләтнеке булмаган ресурсларны үстерүдә;

Мәдәниятне үстерү бурычлары әйләнә-тирә мохитне саклау бурычлары белән тыгыз бәйләнгән.

Кагыйдә буларак, бу элемент мәдәни ландшафтларны һәм истәлекле урыннарны саклау өлкәсендә,

музей-тыюлыклар эшчэнлегендә чагыла. Истәлекле урыннар һәм саклана торган тарихи-мәдәни территорияләр системасын формалаштыру Экология һәм табигый мирасны саклау проблемаларын хәл итүгә турыдан-туры бәйле. Шулай итеп, Программа әйләнә-тирә мохитне саклау бурычы белән тыгыз элемтәдә мәдәниятне үстерү проблемаларын хәл итә. Программаны тормышка ашыруның нәтижәлелеге программада каралган максатчан индикаторларның һәм күрсәткечләрнең факттагы ирешү дәрәжәсе буларак бәяләнә.

«2016-2024 ЕЛЛАРГА МУЗЕЙ ЭШЕН ҮСТЕРҮ» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММАСЫ
Паспорт

Ярдәмче программаның исеме	«2016-2024 елларга музей эшен үстерү» (алга таба – ярдәмче программа)
ярдәмче программаның заказчысы	Аксубай муниципаль районы шәһәр тибындагы поселогы башкарма комитеты
Ярдәмче программаның төп Эшләүчесе	Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты
Ярдәмче программаның максаты	Жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак, аларның социаль-мәдәни функцияләрен гәмәлгә ашыру өчен музейларны комплекслы үстерү
Ярдәмче программаның бурычлары	1. Аксубай районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау. 2. Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе музей фондын популярлаштыру. 3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гәмәлгә ашыруы. 4. Музейларны мәгълүматлаштыру
Ярдәмче программаны гәмәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2016 - 2024 ел.
Еллар буенча бүленеп, ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Аксубай районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджеты хисабына мең сум тәшкил итә, шул исәптән еллар буенча да: 2016 ел 292,0 мең сум; 2017 ел 297,8 мең сум; 2018 ел 303,7 мең сум; 2019 ел 309,7 мең сум; 2020 ел-535,0 мең сум. 2021 ел 535,0 мең сум 2022 ел 553,0 мең сум 2023 ел 571,0 мең сум 2024 ел 579,0 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләме фаразланган характерга ия һәм Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджеты проектын формалаштырганда ел саен тиешле финанс елына төгәлләштерелергә тиеш.

Ярдэмче программаның максатларын, бурычларын (нәтижеләрне индикаторлары) тормышка ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм бюджет нәтижеләлеге күрсәткечләре	Ярдэмче программа чараларын гамәлгә ашыру 2024 елга кадәр арттырырга мөмкинлек бирәчәк: реставрация таләп итүче предметлар саныннан төп фондның реставрацияләнгән предметлары өлеше, ел ахырына музейларның төп фонды предметлары саны 93 процентка кадәр арткан; сак-янгын куркынычсызлык системалары белән жиһазландырылган музейларның өлеше 92,5 процентка кадәр; музей предметларының гомуми санына карата актив рәвештә жәлеп ителгән чагыштырма авырлыгы 95 процентка кадәр; хисап чорында музейларга йөрү өлеше 33 процентка кадәр; хисап чорына кадәр гражданның социаль якланмаган төркемнәре һәм мөмкинлекләре чикләнгән затларның музейларга йөрүләре саны 25 процентка кадәр; хисап чорында ачылган үз фондларыннан күргәзмәләр санының алдагы чорга 93 процентка кадәр мөнәсәбәтләре;

I. подпрограмманы гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар да.

Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсенә музей чөлгәре 1 музей учреждениесен үз эченә ала.

Хәл итәсе музей эшчәнлегә проблемалары.

музейларның матди-техник базасын үстерү житәрлек дәрәжәдә түгел;
музейларны саклау-янгын сигнализацияләре, махсулаштырылган күргәзмә һәм фонд жиһазлары белән тәмин итмәү;
музей фондын мәдәни-белем бирү, фәнни-агарту максатларында актив кулланмау;
дәүләт музейларын мәгълүматлаштыру житәрлек түгел;
инфраструктураның зәгыйфь үсешә аркасында мәдәни туризмны тиешле дәрәжәдә үстерү.

II. Ярдэмче программаның максаты, бурычлары, ахыргы нәтижеләрне һәм аны тормышка ашыру срокларын тасвирлау.

Ярдэмче программаның максаты-музейларны социаль-мәдәни функцияләрне һәм жәмгыять үсешенә мөһим ресурсы буларак комплекслы үстерү.

Әлегә максатны тормышка ашыру өчен түбәндәгә бурычларны хәл итәргә кирәк:

1. Музей фондының дәүләт өлешен саклау, өйрәнү һәм комплектлау.
2. Музей фондының дәүләт өлешен популярлаштыру.
3. Музейларның мәдәни һәм фәнни-агарту, белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыруы.
4. Музейларны мәгълүматлаштыру.

Ярдэмче программаны гамәлгә ашыру срогы - 2016-2024 еллар.

III. Ярдэмче программаны ресурслар белән тәмин итүне нигезләү

Ярдэмче программаны финанслауның гомуми күләме бистә бюджеты хисабына мең сум тәшкит итә, шул исәптән еллар буенча да:

2016 ел 292,0 мең сум;
2017 ел 297,8 мең сум;
2018 ел 303,7 мең сум;
2019 ел 309,7 мең сум;
2020 елга 535,0 мең сум;
2021 ел 535,0 мең сум
2022 ел 553,0 мең сум
2023 ел 571,0 мең сум
2024 ел 579,0 мең сум

Ярдәмче программаны финанслау күләме алдан фаразланган характерга ия һәм тиешле финанс елына ТР Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджеты проекты формалаштырганда ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

IV. Социаль-икътисадый нәтижелелеккә бәя бирү ярдәмче программалар.

Подпрограмманы тормышка ашыру районның музей өлкәсендә булган барлык ресурслар (мәдәни-тарихи, кадрлар, матди-техник) белән нәтижелә идарә итүгә ярдәм итәчәк, бу музейлар күрсәтә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк. Болар барысы да республиканың мәдәни мирасын популярлаштыру юлы белән Аксубай районының шәһәр тибындагы бистәсе образын формалаштыра.

«2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сәнгатьне үстерү»

ярдәмче программасы.

Паспорт

Муниципаль ярдәмче программаның исеме	«2016-2024 елларга клуб концерт оешмалары һәм башкарма сәнгатьне үстерү»
Муниципаль ярдәмче программаның максаты	Аксубай районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә бердәм мәдәни кинлек булдыру һәм саклау; - мәдәният учреждениеләренә муниципаль берәмлекләренә жирле үзидарә органнары, ижтимагый берләшмәләр һәм оешмалар, мәгариф системасы учреждениеләре, массакуләм мәгълүмат чаралары, ижади һәм дини оешмалар белән ведомствоара хезмәттәшлеген үстерү; - халыкта гражданлык тәңгәллеге, әхлакый-әхлакый һәм толерант караш формалаштыру буенча эшчәнлекне тормышка ашыру. - эш юнәлешләрен һәм рәвешләрен камилләштерү; - мәдәни-ял итү учреждениеләрендә чараларның сыйфатын арттыру
Муниципаль ярдәмче программаның бурычлары	Жирлекнең мәдәниятен, сәнгәтен үстерү, тарихи-мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар үткөрү. Мәдәни-ял чараларында катнашучылар санын арттыру. «Мәдәният» өлкәсендә халык арасында гражданлык тәңгәллеге формалаштыруны, ижади потенциалны ачуны, толерантлык, этникара һәм конфессияара мөнәсәбәтләр культураны үстерүне һәм модернизацияләүне тәмин итә.

Муниципаль ярдәмче программаның муниципаль заказчысы	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны эшләүче	Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты					
Муниципаль ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары	2016-2024 еллар.					
Муниципаль ярдәмче программаны финанслау чыганаclarы, шул исәптән еллар буенча да:	Финанслау чыганаclarы булып Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджеты акчалары тора					
	Чыгымнар (мең сум).					
	нибары	2016	2017	2018	2019	2020
Жирле бюджет акчалары		60,0	61,2	62,4	63,6	58,0
	2021	2022	2023	2024		
Жирле бюджет акчалары	60,0	65,0	69,0	73,0		
Муниципаль ярдәмче программаны тормышка ашыруның планлаштырылган нәтижеләре	Төрле дәрәжәдәге конкурсларда, фестивальләрдә катнашкан катнашучылар санын арттыру; Клуб формированиеләрендә катнашучылар алган дипломнар, премияләр санын арттыру; Массакүләм һәм мәдәни-массакүләм чараларда катнашучылар өлешен арттыру; Үзешчән сәнгать клубларының формированиеләрен һәм анда катнашучылар санын арттыру;					

I. Ярдемче программаны гамәлгә ашыру өлкәсенә гомуми характеристикасы, шул исәптән ул хәл итүгә юнәлдерелгән проблемалар да.

Халыкның рухи тормышын оештыручы факторларның берсе буларак, мәдәниятнең социаль роленә артуы жәмгыять үсешенә заманча этабы булып тора. Шулу вакытта мәдәният кешелекнең рухи тәҗрибәсе буларак кына түгел, ә һәр кешенең иҗатка сәләтен формалаштыручы, кеше яшәше нигезләрен, цивилизацияле тормыш рәвешләрен саклап калу сәләтенә нигез салучы үзенчәлекле чынбарлык буларак та чыгыш ясый. Ижади көчләрен, кешенең сәләтләрен һәм талантларын күрсәтү һәм үстерү өчен кирәкле шартлар булу жәмгыятьнең мәдәни үсешенә мөһим критерие булып тора. Халыкның тормыш сыйфатын яхшыртуга юнәлдерелгән мәсьәләләренә хәл итү жирле үзидарә органнарының мәдәният өлкәсендәге вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән билгеләнә һәм әлеге проблемаларны программа-максатчан метод нигезендә хәл итәргә кирәк. Муниципаль ярдемче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгытуга юнәлдерелгән-Бу Аксубай районы шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе социаль-икътисадый үсешенә иң мөһим ресурсларынан берсе буларак мәдәниятне хәзерге шартларда тануны билгели торган конкрет адымнар.

Ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыру мәдәни эшчәнлекнең барлык субъектлары катнашында социаль әһәмиятле максатларга ирешергә мөмкинлек бирәчәк, бюджет ресурсларын нәтиҗәле тотуны тәэмин итәчәк һәм ярдем итәчәк:

1. Жирлекнең мәданиятен, сәнгатен үстерү, тарихи – мәдәни мирасын саклау һәм популярлаштыру өчен шартлар тудыру.

2. План нигезендә массакуләм һәм бәйрәм мәдәни-массакуләм чаралар үткәру.

ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ЧАРАЛАРЫ ИСЕМЛЕГЕ:

1. Мәдәни-ял итү юнәлешендәге системаны модернизацияләү.

Өлеге процессны камилләштерү буенча чаралар системасы тарафыннан күздә тотыла:

- клуб, китапханә, музей системасында хәзерге этапта халык белән эшләү буенча өстенлекле юнәлешләрне билгеләү;

- инновацион формалар һәм методлар үсеше;

- районның муниципаль берәмлекләре белән хезмәттәшлекне тәэмин итү;

- мәдәни-ял чараларын популярлаштыру.

Мәдәни-ял итү учреждениеләрендә мәгълүмати, фәнни-теоретик һәм методик тәэмин ителеш.

- «мәдәният» өлкәсендә программалар һәм методикалар комплексын эшләү»;

- балаларда, яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә патриотик тәрбия бирү формаларын, методларын һәм чараларын эшләү;

- жирлекнең социаль-икътисади үсешендә тагын да кинрәк мәдәният учреждениеләре өчен шартлар тудыру;

- халыкның ижади потенциалын үстерүгә булышлык күрсәтү;

«Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә терроризмны һәм экстремизмны профилактикалау» ЯРДӘМЧЕ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Ярдәмче программаның исеме	«Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» (алга таба - ярдәмче программа)
Ярдәмче программаның төп эшләүчеләр	Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты
Ярдәмче программаның максаты	Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә яшәүче гражданның тормыш дәрәжәсен һәм тынычлыгын, экстремизмга һәм терроризмга каршы тору, аларның чагылышларын кисәтү һәм кисәтү нигезендә аларның законлы хокукларын һәм мәнфәгатьләрен арттыру
	Милләтара һәм конфессияара килешүне ныгыту, социаль, этник һәм конфессиональ жирлектә конфликтларны кисәтү һәм булдырмау; Халыкның террорчылык һәм экстремистлык идеологиясе күренешләренә карата түземсезлек атмосферасын булдыруга юнәлтелгән ижтимагый фикер формалаштыру
Ярдәмче программаның бурычлары	2016-2024ел.
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	Ярдәмче программаны финанслауның гомуми күләме Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе бюджеты акчалары исәбеннән мең сум тәшкил итә, шул исәптән: 2016 ел 4,0 мең сум

	2017 ел 4,08 мең сум 2018 ел 4,16 мең сум 2019 ел 4,24 мең сум 2020 ел-2,0 мең сум 2021 ел 2,0 мең сум 2022 ел-2,0 мең сум 2023 ел 3,0 мең сум 2024 ел 4,0 мең сум Искәрмә: ярдәмче программаны финанслау күләме фаразланган характерга ия һәм тиешле елга тиешле дәрәжәдәге бюджетларны формалаштыруны , шулай ук чараларны финанслашуга район һәм республика бюджетыннан акча бүлеп бирүне исәпкә алып, ел саен корректировкаканырга тиеш
Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре	Ярдәмче программа чараларын тормышка ашыру терроризм һәм экстремистлык күренешләренең барлык фактларына карата түземсезлек формалаштыруны камилләштерә; Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе территориясендә толерантлык, башка мәданиятләргә карата хөрмәт идеяләрен пропагандалау һәм тарату өчен бердәм мәгълүмати киңлек булдыру; Яшьләр арасында этникара татулык һәм толерантлык атмосферасын ныгыту.
Ярдәмче программаның үтәлешен тикшерүдә тотуны оештыру	Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруны Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе советы контрольдә тоту.

II. Программа чимелешенә юнәлтелгән проблеманың характеристикасы.

Ярдәмче программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру өчен нигезне Россия Федерациясе Конституциясе, шәхес, жәмгыять һәм дәүләт иминлеген тәмин итү өлкәсендәге федераль законнар, 2009 елның 5 октябрдәге Россия Федерациясендә терроризмга каршы тору концепциясе, 2025 елга кадәрге чорга Россия Федерациясендә дәүләт милли сәясәте стратегиясе, шулай ук милләтара, диниара мөнәсәбәтләрне гармонияләштерүгә һәм яшьләрне патриотик тәрбияләүгә юнәлтелгән башка стратегияләр, концепцияләр, нигезләр тәшкил итә.

Хәзерге вакытта Аксубай районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә 2 дини оешма теркәлгән, шул исәптән: мөселман – 1; православие – 1; теркәлмәгән дини оешмалар: мөселман - 0; православие - 0.

Ижтимагый-сәяси, милләтара һәм конфессияара мөнәсәбәтләрнең торышы төрле социаль төркем, милләт һәм дин вәкилләре арасында тотрыклылык, дустанә, конструктив хезмәттәшлек һәм хезмәттәшлек белән характерлана. Соңгы елларда православие чиркәүләре һәм мөселман мәчетләре эшләп килгән дин тотучылар саны артты.

Шуның белән бергә, ярдәмче программаны әзерләү һәм аны алга таба гамәлгә ашыру зарурлығы Татарстан Республикасында терроризмга һәм экстремизмга каршы көрәш өлкәсендәге бүгенге вазгыять киеренке булып калу белән бәйле.

Хәзерге вакытта терроризм һәм экстремизмга каршы көрәш практикасы дәүләт һакимияте, жирле үзидарә, ижтимагый хәрәкәт һәм барлык гражданның тырышлыгын берләштерүне таләп итә.

Чараларны үтәү Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе алдында торган иң кискен проблемаларны, террорчылыкка каршы тотрыклылык дәрәжәсен күтәрүнең унай тенденцияләрен булдыру ягыннан хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк, нәтижәдә гомуми куркынычсызлыкны ныгытуга турыдан-туры йогынты ясаычак.

III. «Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсендә 2016-2024 елларга терроризм һәм экстремизмны профилактикалау» ярдәмче программасы чаралары.

№ п/п	Чаралар исеме.	Үтәү срогы	Башкаручы (киләшү буенча)
1	Өстәмә чаралар күрү:	2016-2024 еллар	Аксубай муниципаль район шәһәр тибындагы Аксуба бистәсе башкарма комитеты Аксубай муниципаль район Башкарма комитетыны «Мәдәният бүлеге» МКУ, Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге.
2	авыл яшьләрен эш белән тәэмин итү, буш вакытларын үткәрү һәм һөнәри белем алу мөмкинлекләрен киңәйтү; авыл яшьләренең ижтимагый хәрәкәтен үстерү буенча эш алып барыла.	2016-2024 еллар.	Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге МКУ АМР «Мәдәният бүлеге», МКУ «Мәгариф бүлеге» Аксуба муниципаль районы
3	Яшүсмерләр арасында экстремизмны профилактикалау өлкәсендәге программалар һәм проектларның республика конкурсында катнашу һәм аларны балалар һәм яшьләр оешмалары эшчәнлегендә гамәлгә ашыру.	2016-2024 еллар.	Авил жирлеге башлыгы
4	Басма һәм электрон массакуләм мәгълүмат чаралары материалларына, уку-методик әдәбият һәм башка басмаларга экспертиза үткәрүне оештырырга.	2016-2024 еллар.	Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
5	Потенциаль куркыныч объектларны паспортлаштыру.	2016-2024 еллар.	Россия Эчке эшләр министрлыгының Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча), шәһәр тибындагы

			Аксубай бистәсе Башкарма комитеты
6	Жәмгыятьтә әхлакый сәламәтлекне ныгыту, милләтара һәм динара мөнәсәбәтләр, кешеләр күп була торган объектларның, халыкның тормыш-көнкүрешен тәмин итүче объектларның террорчылыкка каршы якланышы мәсьәләләре буенча «түгәрәк өстәлләр» уздыру.	2016-2024 еллар.	«Мәгариф бүлеге» МКУ, «Мәдәният бүлеге» МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты, ОДМС
7	Формаль булмаган берләшмәләргә ачыклау буенча рейдлар.	2016-2024 еллар.	Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге(киләшү буенча),
8	Теркәлмәгән дини һәм милли берләшмәләргә ачыклау өчен дини конфессияләргә вәкилләргә һәм милли диаспоралар вәкилләргә белән әңгәмәләр үткәрү	2016-2024 еллар.	ТР буенча Россия ФМХИ Аксубай районындагы бүлекчәсе (киләшү буенча),
9	Гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракларда кешеләр күп була торган биналарда гамәлләр буенча уку дәресләргә үткәрүне оештыру	2016-2024 еллар	Аксубай муниципаль районының шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе башкарма комитеты, Россия МВДның Аксубай районы бүлеге (киләшү буенча), «ТР буенча 102 ФПС ПЧ ФГКУ (киләшү буенча)
10	Барлык типтагы белем бирү учреждениеләрендә экстремизмның теләсә нинди, бигрәк тә милләтара һәм диниара дошманлык уятучы иҗтимагый куркынычны аңлату буенча сыйныф сәгатьләрен системалы уздыру	2016-2024 еллар	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге, дини конфессияләргә вәкилләргә (киләшү буенча), Россия МВДның Аксубай районы буенча бүлеге (киләшү буенча)
16	Подпрограмма чараларын мәгълүмати яктыртуны оештыру	елында	«Авыл таңнары» газетасы редакциясе (киләшү буенча), шәһәр тибындагы Аксубай бистәсе клубларында стендлар